Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 137. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 18-го ЧЕРВНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 18, 1980 No. 137. VOL. LXXXVII.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУЛИСЯ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СУЖА

Ню Йорк, Н.Й. (Л.В-а). — Тут, у Пластовому Домі, в суботу 14-го червня, в ранніх годинах відбулися 12-ті загальні збори Спілки Українських Журналістів Америки, на яких обрано нову управу Спілки, що її очолила вже на третю каденцію ред. Ольга Кузьмович. Всіх присутніх було 30 осіб.

До управи увійшли редактори — Іван Смолій і Володимир Левенець як заступиники, Людмила Волянська — секретар, Уляна Любович і Володимир Барагура, вільні члени з тим, що одна чи один з них буде касиром. Контрольна комісія складається з д-ра Романа Осінчука, д-ра Василя Вергана і ред. Ольги Соневицької. Товариський суд одноголосною ухвалою зборів збільшено з трьох до шести членів, що ними є редактори: Іван Світ, Іван Кедрин, Антін Драган, Ярослав Шав'як, Павло Дорожинський і Орест Питляр. На порядку нарад було поставлено 14 точок, які обговорено ділово й швидко, бо багато хто з присутніх поспішав на інші наради і імпрези, що відбувалися того самого дня. Відкрила збори голова О. Кузьмович, прохаючи однохвилинною мовчанкою й молитвою вшанувати членів управи Спілки, що відійшли навіки: св.п. Михайла Островерху, і членів СУЖА, світлої пам'яти журналістів — Івана Вовчука, Дениса Квітковського, Володимира Несторовича, Михайла Панасюка і Юліяна Ревая. Згадано також журналістів з-поза СУЖА — св.п. Зенона Пеленського і св.п. Миколу Приходька.

До Спілки в останній каденції вступило сім журналістів.

Президія керувала зборами під головством ред. А. Драгана. Заступником голови президії був ред. Іван Кедрин, секретарювала — Людмила Волянська.

Протокол з попередніх зборів не зачитувалося, а натомість його прочитали члени попередньої Контрольної комісії і ствердили його правильність. Звітувала за управу Спілки О.

Ред. Ольга Кузьмович

Кузьмович, поділивши свій звіт на дві частини:

У першій частині вона спинилася на пророблеhistій праці, в другій — подала напрямні праці, яку повинна буде виконати наступна управа. Вичерпний звіт з фінансового стану дав касир Юрій Ігор Павлічко. По звітах була коротка дискусія й запити, з чого було видно, що всі члени цікавляться працею Спілки, їхньої станової організації. Контрольна комісія, яка докладно перевірила діловодство Спілки — ствердила, що книги ведені „дуже добре" й запропонувала уділення абсолюторії уступаючій управі, що одноголосно й було ухвалено з додатковими оплесками для улюбленої голови, яка зробила багато за ці останні два роки каденції, пишучи й розсилаючи „Листи зв'язку" — зв'язку з членством, у той спосіб притягаючи до активности в організації і віддалених колег. Номінаційна комісія, що була обрана відразу на початку зборів, в складі: д-р Роман Барановський, д-р Я. Падох і ред. Ольга Соневицька, за той час мала нагоду скомплектувати нову листу майбутньої управи, яка і була обрана без змін за вийнятком поширеного складу Товариського суду.

Резолюційна комісія в складі: ред. Осип Зінкевич, інж. Дмитро Кузик і ред. В. Левенець, склали резолюції, що їх прочитав ред. Зінкевич, а зібрані після відповідних додатків їх одноголосно ухвалили. Резолюції, концентруються в першу чергу на долі найвиз-

(Закінчення на стор. 3)

ПРЕЗИДЕНТ КАРТЕР ОСТЕРІГАЄ КАНЦЛЕРА ШМІДТА

Вашінгтон. — Президент Джіммі Картер, у листі до канцлера Західньої Німеччини, остеріг його напередодні запланованої зустрічі з Леонідом Брежнєвим у Москві перед будь-яким замороженням у примінененні ракет середньої віддалі у країнах Західньої Німеччини.

Поїздка канцлера Шмідта до Москви 30-го червня може мати чималі наслідки. Наслідки корисні в першу чергу для СССР. Тому саме Москва так дуже налягала на Бонн, щоб та поїздка відбулася саме тепер. ЗСА занепокоєні її евентуальним вислідом.

Не зважаючи на свою мілітарну перевагу, Москва знайшлася в складній ситуації після збройного нападу на Афганістан. У тому випадку Москва оправдується „самообороною". Однак мотиву того світ не приймає і тому зареагував загальним засудом.

В тому загальносвітовому фронті, першим виломом була зустріч президента Франції Жіскара д'Естена з Брежнєвим у Варшаві. Другим таким може стати візита Шмідта до Москви.

Власне, щоб це не сталося президент Картер вислав особистого листа до нього. Як звичайно у таких випадках, зокрема у листуванні теперішнього Президента ЗСА, поєднані два моменти: чемність і дипломатична стриманість з рішучістю і виразністю. Президент підкреслив, що йдеться тут не так про інтереси Америки, як про інтереси всього західнього світу, спеціяльно таких країн, як Західня Німеччина.

КОРОЛЬ ЙОРДАНІЇ ГУССЕЙН ПРИБУВ ДО ЗСА

Вашінгтон. — Король Йорданії Гуссейн, який, як відомо, не схвалював постанов прийнятих у Кемп Дейвіді і більш настирливо від інших арабських держав домагався самовизначення для палестинців, прибув цього тижня до З'єднаних Стейтів Америки, щоб, як твердять йорданські урядові чинники, пояснити президентові Джіммі Картерові причини відкинення арабами згаданого домовлення.

Гуссейн, а також лідери інших арабських держав підтримують повністю заходи деяких европейських держав, щоб для палестинців виділити територію для їхньої держави і щоб в тій справі скликати міжнародну конференцію з рамени Об'єднаних Націй. Речники Державного департаменту дуже песимістично оцінюють таку пропозицію і кажуть, що цю справу ледве чи можна буде розглядати ще перед президентськими виборами в ЗСА. Йорданські чинники однак заявляють, що постанови з Кемп Дейвіду не треба пов'язувати з американськими виборами і їх треба переглянути поновно.

Політичні спостерігачі звертають увагу, що Гуссейн сам започаткував розмови з американським амбасадором про його поїздку до ЗСА, першу від 1977 року. Араби хочуть започаткувати нові розмови з Урядом ЗСА, бо на їхню думку Вашінгтон говорить тепер тільки з однією державою, яка, на їхню думку, втрачає популярність в арабському світі. В тому випадку Йорданія думає про Єгипет і її президента Анвара ель-Садата.

Суд дозволяє на користування штучними бактеріями

Вашінгтон. — Найвищий Суд ЗСА, своїм рішенням з понеділка 16-го черня, більшістю 5-4 голосів допустив користування штучно створеними бактеріями і тим самим відкрив можливості не лише для поширених ляборатірійних дослідів, але й до користування створеними в ляборaторіях формами життя. Бактерію створив і дістав патент на її промислове використовування винахідник д-р Ананда М. Чакрабарті.

Революція в науці біології, яка триває вже декілька десятиліть, породжує щораз то нові революційні осяги. Одним з них є створення у лябораторії бактерії, підставового елементу життя. Бактерію цю створила лябораторія компанії Дженерал Електрік у Скенектеді, Н.Й. Бактерія ця є мікроорганізмом, який розкладає нафтову ропу на складові хемічні елементи й через те може бути особливо корисною в поборюванні припадкових розливів ропи на воду, як це сталось в часі буріння в Мехіко.

Масова продукція бактерій входить у зовсім нову ділянку біоінженерії, керування живинами, що торкає керування генетикою. Велике число вчених протестували проти вмішування людини у природні процеси, вказуючи на небезпеку штовхнення життєтворчих процесів до створення таких мікроорганізмів, які можуть загрожувати дотеперішнім життєвим формам. Інші вчені заперечували таку небезпеку.

Наслідник Огіри закликає однопартійців до єдности

Токіо, Японія. — Масайоша Іто, тимчасовий наслідник японського прем'єр-міністра Осайоші Огіри, який, як відомо, помер ненадійсно на удар серця, в четвер, 12-го червня ц.р., скликавши кабінет на перше формальне засідання, заявив чільним членам урядової Ліберально-демократичної партії, щоб вони якомога швидше об'єдналися і повели інтенсивну передвиборчу кампанію, з метою виграти парляментарні вибори, які відбудуться 22-го червня ц.р.

На цьому ж засіданні вирішено послати до Венеції на конференцію сімох індустріяльних держав, у якій братиме участь також президент Джіммі Картер, аж трьох міністрів на місце прем'єра. Японську делеґацію очолює міністер закордонних справ Сабуро Окіта. Крім нього до Венеції прибули міністер Фінансів Нобору Такешіта і міністер для закордонної торгівлі Йошітаке Сасакі.

Ліберально-демократична партія Японії досі мала в нижчій палаті парляменту 257 послів, а у вижчій 123 на усіх 252 і з допомогою незалежних послів розпоряджала незначною більшістю голосів.

ПВО натрапляє на серйозні труднощі

Бейрут, Ливан. — Ясір Арафат і очолювана ним Палестинська Визвольна Організація ввігнали себе у великі труднощі. Своїм безоглядним становищем вони викликали стільки суперечностей і конфліктів, що тепер їм приходиться боротися на богатьох фронтах.

Надуживаючи ісламську релігію для своїх політичних цілей, ПВО розпалювала релігійний фанатизм і нетерпимість серед магометанських груп, серед, яких вона діяла, маючи в пляні використати той фанатизм в боротьбі з не-ісламським Ізраїлем. Одначе іслям, як і кожна велика релігія, що обіймає різні народи й племена та широкі простори, має багато сект, які ворогують із собою, відмовляючи собі взаємно права вважатися справжніми визнавцями даної релігії. Розпалені пристрасті серед сект шіїтів і сунів на теренах в Ливані, де масово перебувають і мають свої випадові бази бойові організації палестинців, вилилися в боротьбу між тими сектами та в боротьбу одної із сект, якої членів менше в рядах палестинців, тобто шіїтів, проти палестинських бойових груп.

Ливанське населення теренів, на яких скупчилися палестинці і їхні організації виставлене на різні надужиття палестинців, почало домагатися їхнього відходу і в багатьох випадках виступило проти палестинців збройно.

Уряд Ливану, який через пальці дивився, а навіть сприяв присутності палестинців на терені Ливану і на напади з території Ливану на Ізраїль, побачивши які наслідки несуть із собою відплатні ізраїльські акції, перед якими він не може оборонити своїх границь, ви-

(Закінчення на стор. 3)

ОКСАНА МЕШКО В „ПСИХУШЦІ"

Ню Йорк, Н.Й. (Пресова Служба ЗП УГВР). — Оксану Мешко, фактичного керівника Української Гельсінкської групи, запроторили у четвер, 12-го червня ц.р., до психіятричної лікарні в Києві на двомісячне „обстеження".

Як повідомляють дисидентські кола в СССР, Мешко арештували і запроторила до „психушки" у зв'язку з передолімпійською чисткою, яку тепер проводять у СССР.

Оксана Яківна Мешко, 1905 року народження, вдова, колишній в'язень сталінських таборів, у яких вона перебула від 1947 до 1956 року. В липні 1956 року її „реабілітували".

У 1976 році Оксана Мешко стала членом-засновником Української Гельсінкської групи, а згодом, після арештів Миколи Руденка

Оксана Мешко

і Олеся Бердника, фактичним головою Групи.

Син Мешко, Олександер Сергієнко, арештований і засуджений в січні 1972 року на 7 років ув'язнення і 3 року заслання, під сучасну пору знаходиться на засланні.

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД КОЛИШНІХ СТУДЕНТІВ БОГОСЛОВСЬКОЇ АКАДЕМІЇ

Торонто, Онт. (о.Б.С.). — В днях від 5-го до 8-го червня ц.р. відбувся тут у приміщеннях парафії св. о. Николая з'їзд колишніх студентів Богословської Академії у Львові, за благословенням її співосновника й першого ректора Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Членами Почесного ювілейного комітету були Владики Ізидор Борецький з Торонто, Іван Прашко з Австралії і о. митрат Петро Хомин. Не могли прибути Митрополит Мирослав Любачівський і о. крилошанин д-р Іван Гриньох, колишній професор Академії.

Головою ділового комітету, що справно діяв у всіх приготуваннях, як також у проведенні самого з'їзду був о. митрат Іван Гаврилюк з Монтреалю.

У четвер по полудні, у п'ятницю цілий день і в суботу після св. Літургії ввесь час був призначений і виповнений академічними доповідями, рефератами й дискусіями.

В п'ятницю на з'їзд завітав з Риму особистий представник Блаженнішого Патріярха, ректор Українського Католицького Університету в Римі, о. д-р І. Музичка, виголосив привітання з'їздові від Їх Блаженства і опісля брав участь у з'їзді і у всіх Богослужбах.

В суботу вранці Владики й священики служили св. Літургію й Панахиду в церкві св. О. Николая за душі отців професорів, світських професорів й студентів, що відійшли.

В суботу вечером була спільна трапеза для 120-ти учасників. Святочні слова-промови виголосили Владики Ізидор, Іван й о. д-р Музичка. Господарем бенкету був о. крилош. Роман Ганкевич з Тандер Бей. У розваговій частині бенкету були спів, деклямація і спомини колишніх студентів Б.А.

В неділю о годині 11-ій Владики й 24 священики, колишні студенти Б.А., служили св. Літургію на площі Всеканадійської виставки.

Дошкульний холод і сильний вітер перешкодив більшій участі вірних, все ж таки коло 2,000 вірних молилися разом й приступили до св. Причастя в намірені Їх Блаженства Патріярха Йосифа — отця — Ректора Богословської Академії. Святочну проповідь виголосив Владика Іван Прашко.

В неділю по полудні погода була більш ласкава, тому на Святковий концерт, програму якого приготовив о. крил. В. Жолкевич, прибуло біля 3,000 вірних, що грімко оплескували Святкове слово Владики Ізидора. Привіт-слово о. д-ра І. Гриньоха прочитав о. митрат І. Гаврилюк. Великим успіхом втішалися також виконавці поодиноких точок мистецької програми.

В ЧІКАҐО ПОМЕР БЛ.П. ОМЕЛЯН ЯЦЕНКІВ

Чікаґо, Ілл. — Вночі з 16 на 17-го червня 1980 року тут помер несподівано бл.п. Омелян Яценків, народжений 16-го серпня 1908 року у Львові. Похорон відбудеться в четвер, 19-го червня, з церкви свв. Володимира і Ольги на цвинтар св. Миколая. Покійний залишив у жалобі дружину Анну, дочку Таню, сина Бориса, сестру Марію, брата Романа та дальшу родину.

У світі

КИТАЙЦІ ПОПЕРЕДЖАЮТЬ АМЕРИКАНЦІВ, що переведення у життя вимоги губернатора Реґена, президентського кандидата Республіканської партії ЗСА, викликало б великі шкоди для обидвох країн: ЗСА і Китаю. Губернатор Реґен консеквентно вимагає у своїх передвиборчих промовах привернення попереднього дипломатичного відношення з Тайваном. У зв'язку з можливістю вибору губернатора Регена на президента восені цього року, китайці заздалегідь перестерігають американські чинники перед наслідками реалізації його пропозицій.

ВЕЛИКИЙ БІЙ МІЖ КУРДСЬКИМИ партизанами і іранською дивізією, зміцненою бойовими групами „пасдаранів" (ісламських революційних добровольців) за місто Санандаж і його околицю скінчився відступом повстанців в гори. Чи це є тактичний маневр повстанців, чи їхня більша невдача не можна ствердити на підставі комунікатів обидвох сторін, які тенденційно представляють власні перемоги і невдачі противника. бій за Санандаж тривав місяць. Курди вкопалися дуже глибоко, цілі бльоки домів вони переміняли в фортеці і урядові війська не були в силі зломити їхнього опору. Опісля нагло вони відступили. Бій за Санандаж і наглий відступ порівнюють із подібними подіями під час бою за Магадаб, столицю Курдестану. В Магабаді курди також боронилися з успіхом, а опісля нагло відступили в гори. Опісля виявилося, що це був звичайний маневр, після якого перегруповані курди зачали наступ на інших відтинках.

ПОНАД ТРИСТА ЛЮДЕЙ, чоловіків, жінок і дітей убили індійські вирохобники в стейті Тріпурі, Індія. Ціле село Мандай, що його замешкують утікачі з бенгальської части Банглядешу, які шукали можливости знайти працю і поживу в Індії, впало з рук членів різних племен, які заселюють ті околиці. Осторога прем'єра Індіри Ґанді не мала найменшого впливу на вбивців, які по-нелюдськи мордували колишніх своїх співгромадян. Подібні події є можливі в Ассамі, другій провінції Індії, куди також прибуло багато утікачів у пошукуванні можливостей прожити.

ФРАНЦУЗЬКА ТЕРОРИСТИЧНА організація „Пряма акція" (Аксіон Дірект) перебрала на себе відповідальність за бомбовий замах на паризькому летовищі Орлі, який мав місце 12-го червня. Вибух бомби поранив вісім людей, робітників нічної зміни. Трьох поранених є в критичному стані. Це один з черги замахів, виконуваних тією організацією, яка у своїх комунікатах заповідає збільшення діяльности. Замах викликав обурення серед мешканців Парижа, а зокрема серед робітників, бо тільки робітники, які працювали в той час на летовищі, були ранені Жіночі організації почали протестувати проти безумства терористів, бо між раненими є шість жінок з найубогішої частини робітників-іміґрантів з Північної Африки.

ЛІВІЙСЬКИЙ ДИКТАРОР МАММАР Кадафі в промові до студентів 13-го червня накликав „припинити диверсійні акції і виконування смертних присудів" на різних лівійських громадянах, які залишилися жити за кордоном, не зважаючи на його заклик повернутися до Лівії. Чи вислані в світ терористи послухають його промови рішатиме те, чи він і його співробітники справді видадуть доручення припинити терооризм. Одначе Кадафі заявив, що з-під доручення припинити терористичні виступи вийняті — „ті, які мають контакти з Ізраїлем, Єгиптом і ЗСА" і таких далі треба підступно вбивати.

ВАЖКИЙ БІЙ МІЖ АФГАНСЬКИМИ повстанцями і оточеними Совєтськими військовими частинами в долині Пактія, недалеко Пакістанської границі, викликав нові надії серед афганських утікачів в таборах у Пакістані. Посланець від командира повстанців з окрузі Пактія, Саїда Агмеда Ґеляні, повідомив, що 9,000 утікачів повернулися з Пакістану до провінції Пактія, щоб включитися в повстанські групи.

НОВИЙ БЮДЖЕТ ЄГИПЕТСЬКОГО уряду передбачає значне підвищення харчових субсидій для убогої частини населення. Є це пов'язане з новопроклямованою соціяльною політикою в Єгипті, ціллю якої є вирівнювати економічні нерівності серед населення Єгипту. Субсидії перевищатимуть суму два більйони долярів, що становить велику частину бюджету, сума якого є у видатках 7,9 більйона долярів. 1977-го року уряд пробував був припинити такі субсидії, але це викликало заворушення серед населення.

В Америці

СЕНАТСЬКА КОМІСЯ ЗБРОЄННЯ винесла постанову про призначення 51,9 більйона долярів на модернізацію американської військової фльоти у зв'язку із систематичним зростанням совєтської морської сили і загрози від неї не тільки для Америки, але також для союзників ЗСА. Постанова також передбачає вишкіл спеціяльних десантних частин і наладнання праці в допоміжних секціях. Голова Сенатської комісії Джон Стенніс, демократ з Міссісіпі заявив, що призначення більшої суми на розбудову морських сил ЗСА є не тільки узасаднене, але також конечне.

ПРЕЗИДЕНТ ДЖІММІ КАРТЕР наказав Департаментові скарбу і іншим федеральним агенціям стримати уділювання фондів на побудову шпиталів. Ці заходи є частиною пляну боротьби з інфляцією і їх подав до відома дорадник Президента у справах економіки Альфред Кан, який при тому відмітив, що шпитальних коплексів не треба тепер будувати, бо у зв'язку з високими коштами лікування американські громадяни ідуть до шпиталів тільки у випадку конечної потреби і багата ліжок стоять порожними. На його думку порожні місця у лікарнях були і є причиною збільшення коштів лікування, бо адміністрація шпиталів все одно мусить вдержувати персонал, без огляду на кількість пацієнтів.

ЛЕҐІСЛЯТУРА НЮЙОРКСЬКОГО СТЕЙТУ затвердила закон, який вже підписав губернатор Гю Кері, на підставі якого суди мають право покарати однорічним ув'язненням кожного, у кого при арешті поліція знайде заряджений пістоль, на який дана особа не має дозволу. Особи, які вже були карані за інші проступки, можуть бути також покарані роком ув'язнення за незаряджений пістоль, якщо поліція вважатиме таку особу небезпечною для оточення.

ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА АТВОМОБІЛЬНИХ робітників ЗСА звернулась до Комісії для зокордонної торгівлі поробити всі заходи, щоб обмежити імпорт авт до ЗСА і накласти вищі мита для компаній, які такі автомобілі імпортують, крім канадських філій. Речники спілки пропонують підвищити мито з 2,9 до 20 відсотків. Профспілки хочуть добитися, щоб японці, наприклад, які продають найбільше автомобілів у ЗСА, будували тут фабрики і тим самим затруднювали американських робітників, а не тільки продавали свої авта та інкасували зиски.

АҐЕНЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ міжпланетних просторів (НАСА) отримає у фіскальному році на свою дослідчу працю 5,6 більйона долярів. З тієї суми 1,9 більйона будуть призначені на дослідження космосу, а решта на інші проєкти між якими є також побудова літака, полет якого є швидший від звуку. Цю суму затвердила Палата Репрезентантів в кінці минулого тижня.

РОНАЛД РЕҐЕН, кандидат на Президента Республіканської партії, погодився на те, щоб оспорюваний Білл Брак залишився далі головою Крайового комітету Республіканської партії, не зважаючи на вимогу деяких поступових республіканців, які домагалися його заміни. Рішення Регена може викликати невдоволення в його власній партії і, як дехто думає, некорисний перед виборами двоподіл. Заступником Брака починен стати Дру Люїс, голова пенсильванійського республіканського комітету, який є також головою виборчого комітету Реґена в цьому стейті.

ДРУЖИНА ПРЕЗИДЕНТА КАРТЕРА Розалин Картер, виступаючи в Чікаґо, закликала демократів до єдности. Посадник Чікаґо Джейн М. Бирн, яка підтримує кандидатуру сенатора Едварда Кеннеді, не взяла участи у зустрічі з Розалин Картер, яка, між іншим, заявила, що Джіммі Картер напевно буде номінований Конвенцією на кандидата Демократичної партії.

ПРИГАДКА

Пригадуємо всім ВШ Передплатникам „Свободи", що з днем 1-го червня ц. р. одержують англомовний „Український Тижневик" тільки ті передплатники щоденника, які вислали замовлення і належну передплату „Українського Тижневика". Для вигоди тих передплатників, які бажають одержувати „Український Тижневик", але це не вислали такого замовлення і передплати, поміщуємо в цьому числі відповідний формуляр, що його можна вирізати і переслати виповненого разом з чеком передплати до Адміністрації „Свободи".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper (SECD 530-420) published daily exept Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, допучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Посилений натиск

Питання „робітника-героя",яке повинно бути обов'язково в кожному творі в Совєтському Союзі,а в цьому в Україні,чи поставлене в орбіті зацікавлень совєтського читача, могло б здаватися, не нове, бож від самого початку існування СССР йшло намагання у цьому напрямі.

Але всеж у творах ранніх поетів чи письменників України, чи пізніше у тридцятих роках, коли до слова прийшли неоклясики, чи навіть у шістдесятих роках, коли вигринули твори шестидесятників, або коли появилася повість цього роду як Олеся Гончаря „Собор у риштованні" чи новели Євгена Гуцула або хай і твори жмінки інших літераторів, було трохи інакше, бож принаймні час від часу тамошній читач зміг піднайти для себе лектуру, позбавлену соцреалістичного забарвлення чи пак обчищену від павутиння" радянського сьогодення".

Сьогодні прийшла помітна зміна.На письменників у Совєтському Союзі, зокрема на „нову зміну", тобто на нове покоління, а в цьому і на українських творців слова, йде неймовірний натиск з боку Комуністичної партії та її вожаків,в напрямі творення одношерстої літератури,де була б мова виключно про „партійність",народність,ідейність, які накреслені на прапорі багатонаціональної літератури", в якій „обов'язком соціялістичної совісти" всеціло наголошувати „робітничу тему".

Такі же це постанови видвигнено на Всесоюзній творчій конференції письменників у Харкові, темою якої було: „Провідна сила в будівництві комунізму. Робітничий кляс суспільства розвинутого соціялізму, науково-технічний прогрес і завдання радянської літератури".

На цій конференції у своїх виступах промовці підкреслювали „досягнення" людей пера — „в освоєнні теми робітничого клясу, у створенні образу героя сучасности — людини праці", зазначаючи, що, мовляв, виникає „раціональна потреба", щоб писати про „героїв близьких і зрозумілих читачеві". Перед любителями книжки,-заявляли промовці, повинен постати „образ сьогоднішнього робітника інтелігента — людини сильної духом (обов'язково!), яка усвідомлює свою відповідальність за долю світу і прогресу".

Але, щоб це змогти — „виконати і перевиконати", як це залюбки повторяє партія, щоб зуміти висвітлювати літературою — „науково-технічно революцію", щоб змогти віддзеркалити — „образ творця комуністичного завтра", що як відомо, є ключовою основою сьогоднішньої совєтської літератури, письменники ще більше, як до цієї пори повинні „йти в народ", їм же „стелиться мандрівка" у села і містечка та міста Совєтського Союзу, ясна річ, назначена партією, а це на те, щоб вони відвідували різні фабрики і колгоспи, говорили з робітниками, втягали в літературу нові „таланти" і обзнайомлювали їх з новими літературними „здобутками", і щоб вживаючись у побут робітника якомога краще накреслювали у своїй творчості образ — „героя-робітника".

Ця конференція, яка відбулася в українському місті Харкові, була влаштована не тільки для українських письменників, але й для літераторів інших національностей — із спеціяльною метою підкреслення „дружби народів СССР", а також, щоб з... висот партійного п'єдесталю подиктувати і пригадати, що в цій країні, де... очевидячки, як написано в конституції СССР — існує... свобода слова, творчість письменників не може навіть межувати з якоюсь „буржуазною символікою" чи подібною „гряззю", але мусить проходити „єдинорадянським шляхом, обчищення від... буржуазної халтури.

Шістдесят років совєтська влада придушує свобідне слово українських письменників, шістдесят довгих років відбирає в них справжню велич сили духа і свобідний гін до дійсного мистецтва слова. На протязі шістдесят років тих письменників, які не підкоряються наказам партії ув'язнюють, вивозять на Сибір.

Сьогодні партія, поклавши остаточну вбійчу печать на українську літературу, примушує читача верстати із „зацікавленням" картки зі сірого совєтського дневника,на ім'я якому „радянське сьогодення", та залишають за собою для майбутніх істориків єдину користь — „літопис про совєтське лихоліття.

Роман Рахманний

РОЗКАЯНІ ДВОРЯНИ І „ВИДВОРЯНИ" НА СУДІ ІСТОРІЇ

Кожна нова зустріч з людьми російської сфери існування переконує вдумливого спостерігача, що Росія та її піддані не змінюються. Виросши на ґрунті московського світовідчування та імперіяльного правління, вони несуть на собі тавро великодержавного рабства немов Геракл носив „сорочку Деяніри". Замочена в отруйній крові кентавра Нессуса сорочка приросла до шкіри Геракла, завдавала йому нестерпного болю, але він далі палав любов'ю до жінки, що послухалась поради підступного кентавра.

У такій ситуації знайшлися видавлені поза кордони Совєтського Союзу вільнодумні росіяни та русифіковані націонали. Але їхня клясична трагедія зовсім не нова. Це трагедія т.зв. розкаяних дворян.

Давня історія

Дворяни в царській Росії жили за кошти своїх народних мас і, як привілейована кляса, наживалися прибутками з експлуатації народів поневолених Росією. Дворянська верхівка муштрувала мільйони своїх підданих для завойовницьких воєн, що не відповідали інтересам навіть російських народних мас, а вже ніяк інтересам поневолених Москвою національностей.

Наприкінці XIX сторіччя частина російського дворянства заламалася психічно під тягарем моральної відповідальности за своє співіснування і співдіяння зі злочинною імперією. Ознайомившися із розвитком чужоземних суспільств, молодші дворяни боляче відчували свою „зайвість" у власному суспільстві. Вони почали жалкувати і того, що вони народилися в дворянському стані, з усіма правами і привілеями тієї кляси без конкретних обов'язків. Ось чому багато з них співчували анархістським, радикальносоціялістичним і большевицьким ідеологам, покладаючи на них свої надії на переродження російської великодержави. Їх так і назвали: „розкаяні дворяни".

Від часу смерти Сталіна в Совєтському Союзі виникло подібне явище. Адже там марксо-ленінські дворяни (партійці, всесоюзні й республіканські адміністратори, т.зв. діячі совєтської культури та зокрема поліційно-військові офіцерські кадри) також живуть за кошти народних мас — російських і різнонаціональних. Як за царату дворянська верхівка, Компатрія червоних дворян муштрує мільйони різнонаціональних підданих Росії для завоювання світу. Вдумливіші компартійці, державні адміністратори, вчені, літератори, комсомольці, а навіть деякі поліційно-військові мислителі бачать небезпеку для Росії від того внутрідержавного і міжнародного розгулу, що його спричинюють правлячі кремлівські кола.

У тривозі за майбутнє Росії, як багатонаціональної великодержави, ці розкаяні „червоні дворяни" живим словом і на письмі самвидаву закликають офіційні кола та все совєторосійське суспільство реформувати свою систему правління і перетворити СССР у „людяну російську великодержаву". Режимники зареагували на це репресіями, а зокрема видалюванням вільнодумців чи „лібералів" за кордони Сов. Союзу.

„Видворені" дворяни

Що ці (згідно з російським терміном) „видворені" росіяни залишилися великодержавними патріотами з розколеними душами, то це видно з їхньої заяви п.н. „Огляньсь в каятті".

Вони, як громадяни СССР, визнали себе разом зі своєю „країною" співвинуватцями у масовому вбивстві полонених польських старшин і вояків у Катині.

Для стороннього спостерігача це здавалося б академічно-абстрактна справа, бо її можна дебатувати з протилежних пунктів бачення. Можна б казати, що російський народ, як такий, не відповідає за чини і злочини своєї влади, яка силою тримається при кермі державою. А можна переконливо доказувати, що російський народ відповідає за злочини своєї влади і морально, і юридично, бо це він — російський народ показався найвірнішим фундаментом для большевицької влади з 1917 до 1980 року. Адже це „переможний російський пролетаріят" змайстрував цю зброю, якою кремлівські вельможі винищили декілька тисяч поляків у Катині та приблизно 15 тисяч українців у Винниці.

Уже згадка лише про ці два конкретні випадки злочинности нової російської імперії під володінням нових дворян насторожує людей неросійської національности. Для них питання про те, як російські „видворяни" уявляють собі майбутню Східню Европу з „реформованою Росією" зовсім не академічна абстракція. Для них це страшна, жорстока дійсність: росіяни, як і вся Росія, всупереч усім змінам у світі, не зміняються.

Ні там, ні тут

Як за царату, так і за володіння російського „пролетаріяту" на просторах російської імперії поряд з соціяльно - економічною проблемою існує також на-

(Закінчення на стор. 3)

ПРИТЧА ПРО ДАЛЕКИХ ВІД СІОНУ СІОНІСТІВ

Притча — це як подають словники,оповідний літературний твір алегорично-повчального характеру. Такими притчами насичені зокрема біблійні книги, чи і кожна чи більшість з тих притч, завжди актуальні і завжди мають свого відповідника в щоденному житті.

До таких біблійних притч із відповідником в нашому сучасному, можна б зараховати в деякій мірі і багатомовного листа Михайла С. Розенблюма про „Сіоністів далеких від Сіону", надрукованого в „Н. Й. Таймсі" з 11-го червня 1980. Наводимо ту „притчу" в українському перекладі. В ній сказано:

„Дозвольте мені, як американському жидові і колишньому мешканцеві розвиткового міста Кірят Шемона, відповісти Антонові Люїсові на його статтю „Ізраїль і його приятелі" з 22-го травня.

Мавши приміщення тільки 12 кілометрів від ливанського кордону, ми проводили багато ночей у бомбосховищі. Щоб провести час та забути каламутний глухий гуркіт артилерійських стрілів на зовні, ми часто читали англомовну (газету) „Джерузалем Пост". Зокрема найбільш розваговою виявилася частина листів до редактора.

Листи завжди були двоякого роду. Перші з них закликали до раціональної політики автономії для палестинців, до звороту Західнього Берега та до визнання палестинських прав. Ці листи регулярно мали поштовий штемпель з Тель Авів, Гайфи чи Єрусалиму. Листи другої категорії закликали до будови більше поселень, до анексії Юдеї і Самарії та до вічного військового поготівля. Ці листи завжди мали поштовий штемпель Ню Йорку, Маямі або Чікаго.

Це завжди підносило нас на дусі у схоронищі. Ці великі сіоністи безпечно собі розкошували далеко в Америці. Ті найбільш готові проливати ізраїльську кров не мали синів в армії. Ті, які були найшвидші у відмові палестинцям їхніх прав, ніколи не зустрічали палестинця. Ті, що найголосніше підносили свій голос проти визнання палестинців, не були разом з нами в схоронищі; вони обідали дома, в Америці.

У схоронищах немає сильних голосів — тільки мовчанка та кілька усмішок про великих сіоністів так далеко від Сіону".

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

НА ВИСТАВЦІ М.САВЧАКА

Це добре і корисно, що існує таки мистецький зв'язок між нашою еміґрацією поза межами окупованої України. Перед літами виставляв успішно в Ню Йорку з Австралії маляр Ю. Кміт, а ось 25-го травня вчинив це ще інший житель тієї країни, мистець Михайло Савчак. А що людей із цим прізвищем є більше, то належало б ствердити, що наш мистець походить із Бережан. Там кінчив він гімназію, а по мистецько-малярських студіях у Вільні, навчав там рисунків.

Цю саму працю продовжував мистець і якийсь час в одній з середніх шкіл Австралії, куди еміґрував він у 1948 році і де живе й працює до сьогодні. Там належить М. Савчак до української й австралійської малярської організації. Михайло Савчак робить враження рідкісно симпатичної і скромної людини і це, може, причина його маловідомости.

Виставку відкрив коротким словом голова ОМУА М. Черешньовський. Через низку імпрез і вже гарячий весняний час відвідувачів було менше, як можна було сподіватись.

Найбільше виставив мистець олійних краєвидів, де кольорит його найбільше зближений до імпресіоністів; часом той кольорит такий пастелевий, що і Ф. Кричевський прийде вам на гадку. З пейзажів вибивались на перший плян морські побережжя з розлогими пляжами Мельбурну. Зустрічаємо тут і деякі портрети наших великих людей, як Митрополита Шептицького, княгині Ольги, Лесі Українки, а дальше — катедру св. Юра, теж за темою славетної пісні релігійну картину з Матір'ю Божою над Почаївським манастирем.

І хоч сам мистець уважає, що найкраще репрезентують його краєвиди, то думка автора цих рядків є дещо інша. А саме, що найцікавішим і найбільш переконливим чинником у його творчості є квіття. Всяке. Воно вдається йому навіть тоді, коли він кидає його на полотно просто, якби нехотя. І можна сказати, що просто шкода, що Савчак замало посвятився тематиці квітів.

Чарівний бузок не тільки маловдячний для кожного малярського пензля, він, химерний своєю красою, не зовсім захватно виходить навіть у фотографії. А в Савчака він випадає принадно.

А гвоздики? Як живі! В квітах він більше реалістичний — напр., „Маки" — але ви не можете пройти, не зупинившись біля рожевої вітки „Рододендрона". Навіть його „Соняшники" привернуть вашу увагу. А щоб пов'язати те своє квіття з рідною стихією, то все десь там внизу кінець рушника чи вишитої скатертини помітите з приємністю.

Слід сподіватися, що ще й іншим разом з новим дорібком загостить до нас милий і скромний М. Савчак, а покищо побажаємо йому нового успіху в наступній виставці в Торонто.

Теодор Терен-Юськів

М'ЯКА ПОЛІТИКА ЗСА

(В. Д.) — Відомий нюйоркський щоденник „Нюз Ворлд" помістив недавно дві обширні статті про „воєнну машину" совєтів та штаб Політбюра, який плянує всі протиамериканські дії.

Автором статтей є д-р Ігор С. Ґлаґолєв, шеф секції Інституту Світової Економії при Академії Наук СССР, голова різних комісій в Міністерстві Закордонних Справ та ЦК КПСС і Політбюра. Він є автором 26-ти важливих совєтських документів в справі САЛТ II, які він приготовив для совєтського уряду. В 1976, під час офіційної поїздки поза СССР, він втік і одержав право політичного азилю в Америці. Тепер він є директором Асоціяції для співпраці демократичних країн у Вашінґтоні.

* * *

В останніх кількох роках, провідники Совєтського Союзу станули на шлях аґресії так у закордонній, як і теж домашній політиці. Це сталося завдяки зменшенню впливів Косиґіна-Мазурова-Кіріліна, які наполягали на економічно-технічний розвиток СССР, та збільшенні впливів Андропова-Черненка-Устінова-Огаркова, які явно проповідують совєтський імперіялізм.

Скріплення позицій

У минулих трьох роках совєтський імперіялізм скріпив свої політично-мілітарні позиції в Африці, Азії та Латинській Америці. За допомогою совєтської зброї та місцевих просовєтських диктаторів, Совєтський Союз допоміг усунути невтральні або прозахідні уряди в Етіопії, Афганістані, Південному Ємені, Камбоджі, Нікараґуа і Зімбабве-Родезії.Марксистський диктатор перебрав контролю Панамського Каналу від ліберальної американської адміністрації. Також, просовєтські і марксистські партії прийшли до влади в Ґренаді, Ст. Лючія і Домініканській Республіці. Рівнож просовєтські партизани ведуть терористичну війну в Намібії, Мароко, Чад, Ель Сальвадор і Ґватемалі. Підмовлені Москвою терористи вбивають невинних людей в Ізраїлі, Північній Ірляндії, Пуерто Ріко, Італії, Еспанії і в інших країнах, користуючись совєтською зброєю та фінансовою допомогою.

У тому ж самому часі теперішній американський Уряд розвинув широку програму співпраці з СССР, доставляючи Москві більйонові позички, технічне випосаження, збіжжя та дипломатичну допомогу у формі політики детанту.

Теперішній американський Уряд частинно причинився до повалення прозахідніх урядів в Ірані, Зімбабве-Родезії і Нікараґуа, але перестав давати військову допомогу прокомуністичним урядам Південної Америки, — твердить, між іншим, цей втікач.

Д-р Ґлаґолєв подав ряд фактів про мілітарну перевагу СССР над Америкою, що її Москва осягнула або за небезпосередньою допомогою Америки або за американські капітали.

Усі ці слабості американського Уряду добре відомі в Політбюрі, і тому дальші плянування совєтських аґресивних дій є часто достосовані до американської нерішучої, незрівноваженої закордонної політики Вашінґтону.

Колишній спеціяліст Політбюра подає ряд суґестій для піднесення сили й престижу Америки та стримання дальшої совєтської Аґресії. Він пропонує наступне:

Визнати СССР і його сателітів нищителями Хартії Об'єднаних Націй; заборонити всі кредити та технологічний виряд Совєтському Союзові і їх комуністичним союзникам; заперестати однобічне роззброєння Америки; далі продукувати атомові ракети; давати всяку можливу допомогу визвольним рухам, які воюють проти совєтської аґресії та народовбивства; уневажнити просовєтські обмеження в „Голосі Америки" і „Радіо Свобода"; визнати, що величезна більшість російського народу й інших народів під комуністичним режимом є проти аґресивної політики совєтського уряду й т. п.

У дальшому д-р Ґлаґолєв пропонує ряд мілітарних кроків для збалянсування совєтської загрози на мілітарному полі. Закінчує він цим, що тільки радикальна зміна американської політики супроти СССР може дати надійну запоруку, що світ може уникнути поневолення Совєтським Союзом.

З листів до редакції

Спасибі Вам, що так скоро у „Свободі" був репортаж про відзначення 30-річчя УВАН (28-го травня ц.р.). Та прикро дуже, що не згадано в ньому першого президента Академії, професора Михайло Олексійовича Ветухова. Кажуть, що заслужений українець повинен померти, аж тоді будуть його шанувати. Але і факт відходу у вічність не допоміг, щоб у репортажі про 30-ліття згадано того, хто творив Українську Вільну Академію Наук. Відкриваючи урочистість, віцепрезидент УВАН проф. Ярослав Білінський підкреслив, як багато Академія завдячує ініціятиві, передбачливості і жертвенній праці першого президента Академії проф. М. О. Ветухова і її довголітнього секретаря Івана Замші.

Ґалина Царинник
Філядельфія, Па.

Ярослав Чумак

VIVAT ACADEMIA

(В альбом з нагоди 50-річчя оснування Богословської академії у Львові)

Галицькі українці програли в 1919 році війну з поляками. Як усі переможці (vae victis!) опинились у важкому матеріяльному і моральному положенні. Країна була знищена фізично, війна залишила глибокі моральні рани. До матеріяльної відбудови взялись із великим ентузіязмом українські кооператори усіх родів (кооперація промислова, торговельна і кредитова). Збіднілі людські серця рятувала, як завжди, Українська Католицька Церква під проводом свого святоюрського мудреця галицького Митрополита, Кир Андрея Шептицького. Про одну таку ділянку тієї рятувальної дії буде тут мова: про турботу за виховання священиків.

Основник академії

Як тільки замовкли гармати і потахла пацифікаційна хвиля польської воєччини, Митрополит Андрей вирішив оснувати у Львові католицький університет, Богословську Академію, вогнище високої богословської філософської освіти і науки. Митрополит керувався двома раціями: поперше — у змінених політично умовинах, Церква і нарід потребували високо освічених і ідейних священиків, яких чужі школи не могли забезпечити. Подруге — окупаційна влада, хоч і зобов'язана міжнародними договорами, не організувала українського університету, отже українська молодь не мала назагал доступу до високих шкіл, бо до польських університетів нелегко було дістатись, а про закордон могли думати тільки вибранці долі. В таких обставини тільки своя висока школа була відповіддю на пекучу потребу,що приносило життя.

По довгій підготовці Митрополит видав на початку 1929 року грамоту, поблагословлену тодішнім Папою, Богословська Академія сталася дійсністю і почала свою працю.

Праця починається...

Початки цієї академії були дуже важкі. Перш за все треба було нову школу забезпечити високими коштами. У небагатій Галичині, до того зруйнованій війною і чужою окупацією, — це було завданням, здавалось, понад людські сили. На щастя Митрополит був добрим психологом і на організатора Академії вибрав дуже здібного співробітника, о. д-ра Й. Сліпого, сьогоднішнього Патріярха і Голову нашої Церкви. Вибір не міг бути кращий. Отець Ректор незабаром проявив себе не тільки як незрівняний господар в організації матеріяльних ресурсів, без яких жадна школа не може існувати, але також як організатор науки, що є ціллю і завданням кожної високої школи. Для тієї другої мети необхідно було підшукати відповідний професійний склад, зорганізувати наукові робітні, бібліотеку, музей і т. п. Знову ж завдання дуже складне в піонерських умовинах тодішнього життя в Галичині. Але о. Ректорові пощастило і тут. У перших роках своєї праці академія мала приблизно 30 професорів, більшість з них були б прикрасою кожного університету.

Кадри більшають

Не диво, що молодь горнулася до своєї школи не тільки з Галичини. Записувалися також туди студенти з Чехо-Словаччини, Югославії, Болгарії і з інших країн. Високий стандарт і зразкова дисципліна були основними причинами, що вже в перших роках свого існування Академія зуміла вписати поміж своїх студентів щороку понад 400 молодих і надійних людей, з яких сьогодні три займають провідні місця в Українській Католицькій Церкві: Митрополит М. Любачівський, Єп. помічник Блаж. Кир Йосифа, преосв. Ісидор Борецький, єпископ Східньої Канади і преосв. Іван Прашко, Єпископ українців у Австралії.

З кожним роком збільшувались професорські кадри Академії, скількість студентів, вклад у наукову працю, зв'язки з іншими університетами, видавнича діяльність, а впарі з тим йшли признання, а навіть подив серед своїх і чужих. По довгих митарствах з польським урядом академія мала вже незабаром одержати право надавати наукові ступені. На жаль,злощасний вересень 1939 року і Друга світова війна поклали край не тільки праці в Академії, але малощо не в усьому національно-релігійному житті в Галичині.

Післанництво і доля

Уже в перших днях війни бомба розбила церкву академії і знівечила бібліотеку. Цей болючий удар був немов заповіддю подій, що мало незабаром наступити: арешт усіх єпископів, скасування унії, масові переслідування священиків і вірних. Ніщо й казати, що в таких жахливих умовинах не було й мови про нормальну працю нашої академії. Червона орда за зразком Джінґіс-хана шаліла перемогою над „буржуями" і запроваджувала свої „порядки". В чудово розмальованій Петром Холодним, старшим, каплиці Варвари створено гуртожиток, де день і ніч чути було соромітські совєтські частушки. У городі академії збещещено пам'ятник її основника, Митрополита Андрея. У бібліотеці постійно нишпорили якісь підозрілі і носаті типи, шукаючи немов у своїй коморі за тим, чого там не поклали.

Переслідування у Богословській Академії

Ось так болюче і гірко почалася Голгота Української Богословської Академії, перша частина Голготи.

Уже в перших днях нашестя іноплеменників з Азії і Сибіру згинули два визначні професори о. А. Іщак і о. М. Конрад. Висланники пекла вбили їх на дорозі до церкви. Інші професори і студенти...стероризовані правом джунґлі що настало з приходом совєтів, розбрилися по світі.. Прибиті горем не встигли ми випростувати плечей, коли новий удар упав на нашу спільноту: смерть великого Митрополита на святоюрській горі. Не стало провідника і тьма кромішня залягла по всій галицькій Україні. Під її ширмою почали шаліти скажені кати: у квітні 1946 року заарештували всіх Єпископів, безліч священиків і мирян, на тому побоєвищі і по тому погромі проголосили скасування унії. По всіх селах і містах Галичини настали жахливі часи терору. Життя релігійне схоронилося у катакомбах. Академія перенеслася до Голляндії, де добрі люди дозволили нашій школі хоча на хвилину відпочинку по злиднях, що їх важко описати.

З нами Христос

На ріках вавилонських згадуємо сьогодні наш померклий Сіон і сповнені жалю і туги питаємося, чому таке горе впало якраз на наш нарід, на нашу церкву і її світильник, Богословську Академію? Та ж ми мали бути помостом, що об'єднає Схід зі Заходом!

По-людськи кажучи — важко знайти відповідь. По Божому — легко. Ісус Христос учив, що учень не може бути більший від свого Учителя, що коли Його переслідували, те саме чекає і Його учнів. Водночас дав нам потішаючу заповідь, що буде з нами, Його послідовниками, до кінця світу, як його Переможець Пан і Володар.

„Нарід живе вічно"

Недавно вийшла друком історія Богословської Академії, п. з. „Світильник Істини", д-р П. Сениці, де можна докладніше довідатись про цю заслужену школу.

На тому місці варт навести кілька думок із закінчення тієї книжки: „Сьогодні в Україні офіційно Українська Католицька Церква не існує, в руїнах також опинилася її вірна дитина, Богословська Академія. Але треба повторити за поетом повні надії слова: „non omnis moriar". Залишилися нам дорогі спомини і водночас вказівки на майбутнє. Окремі люди минаються, але нарід живе вічно. Оживе напевно і наша славна Академія на славу Бога і України. Господь дав її нам, Господь дозволить її відбудувати, нехай буде прославлене ім'я Його навіки!"

В Ню Йорку...

(Закінчення зі стор. 1)

начнішого українського журналіста на батьківщині, якраз в ув'язнені вже довгі роки, Вячеслава Чорновола, над яким знову відбулася розправа КГБ і новий семирічний засуд з зфабрикованої симими „органами" причини. Резолюції також заторкують багато й „поцейбічних" справ, якими займатиметься Спілка.

Закриття зборів провів ред. Драган которким словом про найбільш болючі питання української журналістики у вільному світі та покликав нововибрану голову для кінцевого підсумку. Ред. Кузьмович подякувала за довір'я і просила ще раз всіх українських працівників пера виступити всіма можливими способами на рятунок і захист загроженого життя В. Чорновола — протестами, листами, активізуванням не-українців журналістів на його оборону, статтями в пресі, радіо та іншими акціями, на які ми лиш можемо спромогтися.

Роковини смерти Симона Петлюри

У неділю, 25-го травня, якраз у день трагічної смерти Симона Петлюри, що сталась 25-го травня 1926 року на вулиці Расіна в Парижі, в Едмонтоні західня епархія Української Греко - Православної Церкви в Канаді та складові організації СУС — Союзу Українців Самостійників відзначили цю дату урочистою Панахидою в соборі св. Івана Хрестителя та трьома радіопрограмами на трьох різних радіостанціях.

У згаданому соборі по лужбі Божій відбулася урочиста Панахида за спокій душі Симона Петлюри, яку відправив митрофорний протоєрей О. Хом'як, настоятель собору, під спів хору собору, що ним диригувала Леся Чумер. Під час Панахиди багато вірних тримали в руках запалені свічки. Урочистим відспіванням „Вічної пам'яти", що викликала у багатьох сльози, було закінчено Панахиду за великого сина українського народу — Симона Петлюру.

У проповіді митроф. прот. О. Хом'як розповів про Симона Петлюру, його заслуги для українського народу і мученицьку смерть. Все це створило відповідний молитовний настрій у всіх, що молились цього дня в соборі.

Того ж дня відбулися півгодинні радіопрограми, присвячені С. Петлюрі, західньої епархії УГПЦ та складових організацій СУС — Союзу Українців Самостійників, по полудні на радіостанції Вестлок та увечорі в Сент Лол. Обидві передачі вела Леся Івасюк, технічне оформлення і виготовлення стрічок — Євгена Топольницького. Радіові стрічки в установлений час відсилаються до згаданих радіостанцій.

По полудні відбулась 20-хвилинна третя радіопрограма з гостинної радіостанції Сі-Кей-Ю-Ей (CKUA) в програмах Акцесс, що її теж заповідала Леся Івасюк; технічне оформлення цей раз було самої радіостанції. Слово на всіх трьох радіопрограмах про Симона Петлюру сказав К. Теличко, почесний голова Союзу Українців Самостійників на Альберту.

В своєму слові промовець підкреслив, чому саме українці відзначають Роковини С. Петлюри, і розповів про захоплення С. Петлюри національно-політичними справами далеко ще до революції 1917-1920 рр. Петлюра був широковідомий, як визначний журналіст і блискучий промовець, який своїми глибокими й високо - патріотичними промовами чи статтями й есеями сіяв зерно правди про українське національне воскресення серед своїх і чужих.

В найтяжчі і найкритичніші часи нерівної боротьби України з її чисельними ворогами — Петлюрі було передано провід Української Держави і владу Головного Отамана Військ України. На цьому пості він залишився до кінця свого життя. Він, як великий державник, прагнув бачити українців свідомою себе українською нацією. Вороги України ненавиділи Петлюру, поборювали його безоглядно й жорстоко, бо для українського народу Він був і залишиться вождем українського народу — національним героєм. Вбито тіло Петлюри, але Його велич, велич Його духа, велич Його ідей, залишаються вічно живими і вони будуть вічним дороговказом для українського народу на майбутнє.

В усіх радіопрограмах були використані пісні: „Гетьмани, гетьмани", слова Т. Шевченка, музика М. Лисенка, у виконанні Мирослава Скали - Старицького; „Дума про Петлюру", музика Г. Китастого, у його ж виконанні, а в двох програмах ще додано: „Ой, горе тій чайці", муз. обробка М. Леонтовича, та „Гей, літа орел" у виконанні Капелі Бандуристів ім. Тараса Шевченка Григорія Китастого. Відгуки на радіопрограми відразу й у наступних днях були надзвичайно прихильні.

Так було відзначено в Едмонтоні 54-ті Роковини трагічної смерти Симона Петлюри — Голови Української держави й Головного Отамана Військ України.

О. Л.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ КОЛИШНІХ УКРАЇНСЬКИХ ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Елленвіл, Н.Й.—Головна Управа Союзу колишніх українських політичних в'язнів інформує, що Загальні збори членства відбудуться 6-го липня ц.р. на Оселі Спілки Української Молоді Америки. Докладна програма буде подана на місці. Цю дату зборів і зустрічі членства колишніх українських політичних в'язнів прийнято тому, що у днях 5 і 6-го липня наційже Оселі відбуватиметься величне відзначення 30-річчя з дня геройської смерти ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки, Головного Командира УПА. Президію теперішньої управи очолюють д-р Петро Мірчук — голова і інж. Богдан Качор — секретар.

РЕЧИТАЛЬ СТУДЕНТІВ ПРОФ. ЗОЇ МАРКОВИЧ

Філядельфія, Па. — В суботу, 21-го червня ц.р., о год. 5-ій по полудні тут в Джакобі Мюзік компані при 1718 Чеснат вулиця відбудеться фортепіяновий речиталь учнів проф. Зої Маркович. У програмі твори: Баха, Брамса, Мусорського, Сметани, Безкоровайного, Недененка, Шута, Коломийця, Кабалевського, Косенка, Барвінського, Ревуцького, Лисенка і Людкевича. У речиталі візьмуть участь понад два десятки студентів.

Розкаяні дворяни...

(Закінчення зі стор. 2)

ціонально-визвольна проблема. Розкаяні „білі" дворяни у своїх міркуваннях-жалях не враховували справи поневолених у Росії національностей, а зокрема українців. Коли ж цілість Росії була загрожена самостійницькими рухами українців, кавказців та балтійських народів, тоді кол. царські офіцери масово влилися в Червону Армію Троцького і спасали „єдину-неподільну Росію" — нехай червону, але великодержавну.

Сьогоднішні розкаяні „червоні дворяни" (навіть ідеаліст Сахаров та інші) промовчують національне питання в СССР, а тільки прагнуть придбати Совєтському Союзові людське обличчя. Але це „фасада" тієї самої тюрми народів, тільки з удосконаленими стінами й електронними та атомними установками нагляду й агресії.

„Видворені" росіяни всіляко приховують, а то й знецінюють національне питання і воліють визнати вину „своєї" держави у злочині супроти поляків у Катині, ніж будь-коли заїкнутися про штучний голод в Україні, про Винницьку та інші масакри українців. Бо вони не визнають законности державницьких прагнень українського народу і, разом з режимними дворянами, прагнуть зберегти Совєтський Союз, як єдину й неподільну совєторосійську великодержаву.

Тому кремлівські володарі трактують їх лише як „дисидентів", себто „інакодумаючих всеросійських патріотів", а не революціонерів чи зрадників Росії. І такими, а не іншими повинен бачити їх кожен український патріот, щоб не пов'язувати української справи зі справою реформаторів Росії. Бо вони всі на суді історії.

ПВО натрапляє...

(Закінчення зі стор. 1)

магає зменшення активности палестинців, щоб таким чином зменшити небезпеку збройної відплати Ізраїля.

Ворожа постава населення і уряду Ливану до палестинських бойових груп та їхніх нападів на Ізраїль з терену Ливану є найбільшою загрозою для ПВО. Коли б ця база їхніх операцій ослабла, або взагалі відпала, їхні можливості так змаліли б, що перестали б мати значення. Спроба перенести бази до Йорданії мабуть не вдасться палестинцям.

Дня 3-го червня 1980 року, у місті Овкланд біля Сан Франсіско, Каліфорнія, померла, по довгій недузі, на 93-му році життя,

бл. п.

ТЕКЛЯ ДАНИС

вдова по сл. п. докторові дентистики Григорієві Данис.

Покійна залишила у жалобі:
племінника ВОЛОДИМИРА ФЕДИНЯКА у Польщі
та Друзів у ЗСА

ОЛЕКСАНДЕР ЛИСКО, правний опікун Покійної

ТЕРЕНОВЕ КЕРІВНИЦТВО ОУН у ЗСА

повідомляє своє Членство та Українську Спільноту, що в суботу, 14-го червня 1980 року, відійшов у Вічність у Денвері, Колорадо

сл. п.

Д-р СЕРГІЙ КРОТЮК

уродженець Волині, проживши 76 років, член ОУН, член Сенату ОУН, член ОДВУ та інших громадських і церковних організацій, бувший в'язень польських тюрем та Берези Картузької.

ПОХОРОН відбудеться в суботу, 21-го червня 1980 р., о год. 11-ій перед полуднем, на українському православному цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вельмишановній Дружині висловлюємо наші найщиріші співчуття.

З великим смутком повідомляємо Приятелів і Знайомих, зокрема, Тернопільців, що наш Найдорожчий БРАТ

бл. п.

СТЕПАН КОЗІНЧУК

б. учитель в Стечниківцях-Дубівцях, пов. Тернопіль.

Упокоївся в Бозі на 73-му році життя в Голливуді, Фльорида, 28-го травня 1980 року.

Опечалена родина:
дружина — ГЕЛЕНА КОЗІНЧУК
брати:
ІВАН КОЗІНЧУК
ОРЕСТ КОЗІНЧУК
сестри:
МАРІЯ МІНКО
ОЛЬГА ГАВРИЛЮК
АННА ГУБЧАК
і дальша Родина в Україні, Канаді і ЗСА

МАРҐАРЕТА ЄЗЄРСЬКА

(16 квітня 1916 — 21 травня 1980)

родилась в Корвіно на Чехо-Словаччині, похована в Клівленді з української церкви святих апостолів Петра й Павла.

Муж, Терентій, вшановуючи світлу пам'ять дорогої й незабутньої Дружини, склав пожертву — 1,000.00 долярів на фонд українських студій в Гарвардському університеті.

Висловлюючи співчуття п. Т. Єзєрському в його скорботі, одночасно просимо Милосердного Господа, щоб обдарував Покійну Марґарету вічною радістю та щастям в небесному Царстві.

Вічна Їй Пам'ять!

ГОЛОВНА ЕКЗЕКУТИВА
ФОНДУ КАТЕДР УКРАЇНОЗНАВСТВА

В ШІСТНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ мого Найдорожчого МУЖА

бл. п. проф.

АТАНАСІЯ МИДЛЯКА

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в церкві св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.
у четвер, 19-го червня 1980 року,
о год. 7:15 ранку.

Кревних і Знайомих просимо про молитви і участь в Богослужбі.

Дружина — МАРТА

У глибокому смутку повідомляємо все Організоване Жіноцтво, що дня 11-го червня 1980 року відійшла у Вічність

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ЦЕНКО
родом ҐАРДЕЦЬКА

визначна громадська діячка і журналістка.

Організаторка Жіночої Секції Українського Допомогового Комітету в Коломиї, секретарка Жіночої Секції при Українському Центральному Комітеті у Львові, голова делеґатури Об'єднання Українських Жінок у Байройті, членка Управи Відділу Союзу Українок Америки ім. Олени Теліги й Окружної Управи у Філядельфії, довголітня членка Управи СФУЖО, а від 1972 р. кореспонденційна секретарка СФУЖО, співосновниця і голова Марійської Дружини у Філядельфії. Дописувала до часописів „Америка", „Свобода" і журналів „Наше Життя" й „Українка у світі".

ПОХОРОННИЙ ОБРЯД відбувся 14-го червня 1980 р. з церкви Христа Царя, на український католицький цвинтар у Філядельфії, Па.

УПРАВА СВІТОВОЇ ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Ділимося сумною вісткою, що дня 24-го травня 1980 року, упокоївся у Бозі, в 70-му році життя,

МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ

бл. п.

ОСИП БАЙКО

УЧИТЕЛЬ, ЧЛЕН БАГАТЬОХ ТОВАРИСТВ

В смутку:
ЕМІЛЯ — дружина
РОСТИСЛАВ — син
ХРИСТИНА КОЗАК — дочка, ЯРЕМА — зять, КСЕНЯ і ІРИНЕЙ — внуки
АННА і МИРОН ІВАШКО — шваґри
ІВАН і АННА БАЙКО
БОГДАН БАЙКО
та ІРИНА РУДАНІЧ
Родина
як також Родина в Україні

(* 9 серпня 1930 † 21 червня 1979)

У ПЕРШУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашої Найдорожчої ДРУЖИНИ і МАТЕРІ

бл. п.

БОГДАНИ СИДОР-ЧАРТОРИЙСЬКОЇ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в суботу, дня 21-го червня 1980 року, в год. 6:30 рано
в Церкві Св. Юра в Ню Йорку, Н. Й.

УСІХ Рідних, Друзів та Знайомих прохаємо молитися разом з нами за спокій Душі Покійної Богдани.

МИКОЛА — чоловік
ЄЛИСАВЕТА з чоловіком д-ром АНДРІЄМ БАРАН,
СВЯТОСЛАВ і БОГДАН — діти
МАРІЯ ЛИСНЯК — мама
ІРИНА КОМАР — сестра з Родиною

Річні збори 64-го Відділу СУА в Ню Йорку

В неділю, 20-го січня відбулися 25-ті річні загальні збори 64-го Відділу СУА. Після вступних формальностей: відкриття, ствердження правосильности зборів, затвердження порядку нарад, вибрано президію зборів в складі: Марія Савчак — голова і Люба Артимишин — секретарка. Окружну управу репрезентувала голова Оксана Щурова. Збори затвердили номінаційну комісію в складі: Люба Раковська голова, Ірина Комар і Олена Качала — члени. Протокол з попередніх зборів виготовлений дуже докладно, прочитала О. Качала. Зі звіту управи можна було бачити пророблену працю в минулому році. Діяльність була дуже різноманітна. Крім щомісячних засідань управи відбувалися теж кожного місяця ширші сходини: організаційні — тільки для членок Відділу і з цікавою програмою для членок і зацікавленої публіки. Традиційними стали „Просфора" та „Свячене", вечори у пошану слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького, Кардинала Йосифа Сліпого Патріярха і композитора Станислава Людкевича притягнули велике число публіки.

Відділ начислює під цю пору 96 членок. На Окружний з'їзд вислано 10 делегаток. Чотири членки увійшли до Окружної управи: Оксана Щурова — голова, Дарія Костів — виховна референтка, Марія Ржепецька — адміністраторка домівки, Ірина Комар — касирка домівки. П'ять членок вибрано до Головної управи СУА: Іванна Рожанковська — голова, Христя Навроцька — заступниця голови, Любов Волинець — заступниця голови, Марія Савчак — кореспонденційна секретарка і Поля Книш — член Контрольної комісії. П'ять членок ввійшли до нової управи Українського Музею: Марія Даниш, Любов Волинець, Іванна Рожанковська, Марія Ржепецька і Марія Савчак.

Більшість членок бере участь у імпрезах і підприємствах Союзу, як теж цілої української спільноти. Багато членок брало участь у „Дні союзянки" на Союзівці 19-го серпня м.р. Виховна референтка Д. Костів опрацювала таблицю, на якій у знімках і витинках з преси представила працю референтури у зв'язку з Роком Української Дитини.

Веселий вечір Округи та засвічення ялинки на бальконі домівки привабило багато членок до участи. Суспільна опіка постачала школи в Бразилії книжками й одягом, відвідувала хворих і старших членок. Господині на кожний заклик приготовляли прийняття на більші оказії та солодке і каву на ширших сходинах Відділу.

Відділ включився в загально-громадське життя, брав участь у маніфестаціях і зустрічах з дисидентами та висилав делегатів на різні ювілеї й святкування інших організацій, установ і Відділів СУА.

Голова повнила обов'язок зв'язкової і брала участь у міжокружній Конференції пресових і зв'язкових референток в Ірвінгтоні, Н. Дж.

Щоб вив'язатися з грошових зобов'язань супроти Головної управи й Окружної управи СУА та ще з добровільно взятих обов'язків, членство жертвенно працювало при влаштуванні базарів та імпрез зі своїми референтками на чолі. Радо допомагало організувати гостину на з'їздах і конференціях Централі й Округи.

Особливою увагою союзянок втішався Український Музей, який постійно користає з послуг і праці членства.

Однак найважливіщою подією в минулому році було відзначення 25-річчя існування Відділу. Для відсвяткування цього ювілею створено комітет на чолі з Полею Книш, що опрацював програму. Святкування почалося Службою Божою в церкві св. Юра 30-го вересня 1979 року та святковими сходинами, на яких присутні разом зі своїми колишніми головами згадали пройдений шлях за 25 років. Видано пропам'ятну ювілейну книжечку — що її ще можна набути у Відділі, та приготовано полуденок для членства й громадянства 16-го грудня у готелі Рузвельт. Громадянство виявило нашому Відділові пошану чисельною участю в полуденку, побажаннями і висловами признання для нашої праці.

Щоб докладно охопити всю працю всіх референтур Відділу, треба б написати значно більше звідомлення, а не цей короткий допис. Але підкреслити ще треба велику жертвенність і гармонійність праці, що дала ці великі осяги. Це повинно заохотити ще незорганізованих жінок, головно молодих, вступати в членство СУА та допомогти в непервності ланцюга праці.

Люба Артимишин

Концерт у честь Станислава Людкевича в Детройті

Так як інші більші скупчення української еміграції у вільному світі, так само Детройт вшанував Станислава Людкевича концертом хору Трембіта і скрипаля Юрія Мазуркевича. Концерт попередив реферат Оксани Бризгун-Соколик, з якого багато з присутніх вперше довідалися про многогранну діяльність Людкевича. Це безперечно була людина, яка в історії української культури буде записана золотими літерами назавжди.

Обдарований великим талантом, із студіями, закінченими в найкращих музичних осередках Европи, цілковито ознайомлений з новими напрямками музичної творчости, він, вкорінений в рідний ґрунт, опрацьовував народні пісні, збагачуючи репертуар солістів і хорів, а рівночасно творив могутні композиції на симфонічну оркестру, операючи їх на тексти найкращих поезій з найбільш патріотичним змістом. Це композитор-громадянин, що жив життям свого народу. Аналіза самої музичної творчости Людкевича була в рефераті проведена побіжно, безперечно з думкою, що сам концерт виявить композитора творчість і виконає це завдання.

На жаль, у нашій ситуації майже не можливо виявити повний діяпозон творчости Людкевича. Жодне наше середовище не може здобутись на симфонічну оркестру з великим хором, які виявили б нам в повній мірі його творчу велич, тому ми найчастіше мусимо задовольнитись його обробками народних пісень, виїмками з кантат чи сольовими виступами співаків та інструменталістів. Але все ж таки масове відвідування концертів у честь Людкевича — це наявний доказ, що його подвижницька праця над піднесенням музичної культури не пішла намарно.

Хор Трембіта під диригентурою д-ра Богдана Кушніра виступив у мішаному і жіночому складі. Було подиву гідне хору прекрасне звучання, дисципліна динаміки і збалансовання сили окремих голосів. Хор виявив зрозуміння суті кожної композиції, чи це були оригінальні композиції, чи обробки народних пісень, чи виїмки з кантати, хор достосовувався до характеру композиції, до її настрою. Працю, що її вклали в підготовку концерту хор і диригент, дала добрі наслідки, і детройтська громада з вдячністю оцінила труд хору, його управи з Володимиром Кучером на чолі, а в першій мірі — диригента.

Скрипаль-віртуоз Юрій Мазуркевич блистів красою і технікою виконання відіграних творів. Фортепіяновий супровід Ольги Соловій — це своєрідний концерт в рамцях цілого концерту.

Володимир Баран

Відбулася нарада УОК Центру у Філядельфії

Філядельфія (І. Сокільний). — На нараді Збіркового комітету фондів в четвер 22-го травня та на місячній нараді Дирекції УОКЦентру 30-го травня головною темою нарад було посилення збіркової акції перед вакаціями. Обидві наради вів д-р О. Черник, президент УОКЦентру.

На нараді Збіркового комітету фондів голова інж. М. Борецький звітував про хід, успіхи та недоліки збіркової акції.

По 22-ге травня сума зібраних уділів і датків виносила 133,285 дол., що в порівнянні з запланованою на цей час збіркою 235,500 долярів дає тільки 56.85% пляну.

В червні потрібно зібрати щонайменше суму 30,000 дол., якщо УОКЦентр має приготувати приміщення на шкільні зайняття, домівки для всіх молодечих організацій і авдиторію на громадські імпрези.

До кінця року наша громада таки повинна зложити уділами та датками суму 366,000 дол., щоб забезпечити безперебійне існування УОКЦентру, цього вартісного набутку, тому на нараді вирішено багато справ і заплановано заходи для посилення збіркової акції.

Територію Філядельфії поділено на збіркові округи і до кожної округи прикріплено одного або більше збирачів, рішено продовжувати виступи на радіопрограмах, надрукувати п'ять тисяч листівок двома мовами, опублікувати в пресі звернення 29 товариств, які досі набули уділи УОКЦентру та ухвалено відбути ще одну нараду з представниками товариств на початку червня ц.р.

На обох нарадах присутні присвятили багато уваги на обговорення шкільної проблеми, яка тепер стала майже центральною в діяльності УОКЦентру.

Як відомо, УОКЦентр куплено з надією, що він зможе в першу чергу дати приміщення українознавчим школам, яких на терені нашого міста є три: Товариство над дітьми і молоддю „Рідна Школа", яка в 60-их роках стала продовженням українознавчої школи Учительської громади; „Наша Українська Школа" при осередку УПА ім. УПА та православна Школа при церкві Св. Покрови.

Йдучи назустріч дирекції УОКЦентру, представники батьківських комітетів цих шкіл почали розмови про реорганізацію шкіл і створення однієї українознавчої школи у Філядельфії. До 30-го квітня цих розмов відбулось три.

Зустріч української громади з конґресменом Родіно

Заходом активної у громадському і політичному житті української й американської спільноти Стефанії Букшованої, її дочки Роксоляни-Поттер і її зятя Б. Поттера, відбулася в суботу, 31-го травня, увечорі в домі Поттерів у Іст Оренджі, Н. Дж., зустріч українців і американців цієї округи із конґресменом Пітером Родіно, який вже 32 роки є дуже активним членом Американського Конґресу — Палати Репрезентантів, і вже довший час очолює дуже могутній в цій палаті Комітет у судових справах. Конґресмен Родіно в минулому прихильно ставився до української проблематики і її кілька разів порушував у Палаті Репрезентантів.

Приміщення панства Букшованих - Потерів роїлося від численних гостей, серед яких були Святослав і д-р Ніна Караванські; проф. В. Вожаківський, визначний член Українського Визвольного Фронту; проф. М. Чировський, заступник голови Відділу УККА Нюарк-Ірвінґтон для зовнішних зв'язків, із дружиною; Марта Степаняк - Кокольська, член Президії Української Національної Ради; Я. Галатин, член ГУ ТУСМ-у та інші. Серед американських гостей був Н. Естіс, начальник шкільного району з Далласу в Тексасі; Г. Гур, міський суддя Іст Оренджу, д-р Ф. Дан, заступник комішіонера шкільництва стейту Ню Джерзі; муніципальні радні, судді й урядовці та інші визначні особи округи.

Пітер Родіно дещо припізнився через другі зустрічі в рамках його передвиборчої кампанії, в якій проти нього кандидували три інші демократи. Прибувши в асисті своїх багатьох співробітників, його привітала Роксоляна Букшована - Поттер, заступниця голови Української Національної Ради. У своєму слові Родіно переповів коротко історію довголітньої праці у Палаті Репрезентантів і силу, яку він мав як голова Комітету у Судових Справах. Він сказав, що йому пропонувано дуже корисні завдання, включно з писанням спогадів з його політичної кар'єри, але він ніяк не може відійти від роботи в Конґресі, де він може зробити багато доброго. Згодом він відповідав на питання на біжучі теми з політичного і суспільного життя.

Центральною точкою цілої зустрічі було для українських учасників цього вечора вручення Пітерові Родіно деклярації ТУСМ-у Ярославом Галатином про Юрія Шухевича, ув'язненого совєтським КГБ, з домаганням до Американського Уряду від його громадян українського походження клопотатися за звільнення Шухевича. Ярослав Галатин при цьому виголосив переконливо коротку промову, в якій підкреслив, що єдиною провиною Юрія, за яку він карається майже ціле його життя в московських тюрмах і концтаборах, є те, що він син генерала Тараса Шухевича - Чупринки, командира УПА і чільного провідника ОУН на рідних землях. Слово Я. Галатина приявні щиро прийняли оплесками. Пітер Родіно, який вже виграв правибори у своїй окрузі, приобіцяв справу Юрія Шухевича піддержати і законтивізувати.

Під час щедрої перекуски, яка слідувала за офіційною частиною вечора, численні присутні розмовляли з поетом Святославом і д-р Ніною Караванськими. Душею зустрічі була Стефанія Букшована, яка під цю пору займає становище віцепрем'єра Державного Центру Української Народної Республіки, і яка дбала про те, щоб українська тематика розмов домінувала.

Н. Н.

Зустріч Товариств Прихильників ДЦ УНР в Українському селі

В неділю 1-го червня Товариства Прихильників Державного Центру Української Народної Республіки: Ню Йорк, Філадельфія, Ірвінґтон-Неварк, Трентон і Бавнд Брук, влаштували на „Українському селі" в Бавнд Бруку, Н. Дж., свою першу в цьому році весняну зустріч членів товариств, прихильників, симпатиків та гостей з кінцевою забавою, на якій грала оркестра „Коломийки" під орудою Марії Шкварко.

На зустріч з'їхалося коло три сотні люду з різних кінців ближчих і дальших місцевостей ЗСА. Тут були настоятелі Церков, представники організацій, колишні вояки всіх українських військових організацій, і найважливіше — була найновіша дисидентка, член Української Гельсінкської Групи д-р Ніна Строката-Караванська. Заповіджена зустріч з президентом ДЦ УНР Миколою Лівицьким і поетом Святославом Караванським не відбулася через нездужання обох достойних запрошених.

День випав дуже гарний і тому членство і гості насолоджувались свіжим повітрям, смачним добірним буфетом з традиційними стравами та різними напоями. Все це було приготовлено в себе дома невтомними і працьовитими членкинями товариств вищезазначених міст.

Проте, це не був пікнік, як у нас прийнято щось подібно називати, а таки була зустріч, яка складалася, як і було повідомлено в пресі, з двох частин: першої — офіційної і другої — забави.

Офіційну частину зустрічі відкрив голова комітету К. Степовий, організаційний референт Головної управи Об'єднання Прихильників ДЦ УНР, на початку привітавши всіх присутніх, а насамперед д-р Ніну Строкату-Караванську. Він зазначив, що ціль улаштування цієї зустрічі з членами і громадянством тут, на цій площі, де найбільше збирається українського люду, була подвійна: провести час у доброму настрої з своїми людьми, відпочити на свіжому повітрі і, як ведеться, потанцювати при звуках доброї оркестри, а друга ціль була придбати відповідні кошти на потреби діяльности Державного Центру УНР.

Тут голова зазначив, що ДЦ УНР є продовжувачем законного уряду, який повстав ще на рідних землях в дні 22-го січня 1918 року, та що він діє і сьогодні, хоч у інших умовинах і в інших обставинах. Він є символом нашої Державности і не лише символом, але проводить свою працю для прискорення визволення нашої Батьківщини-України від лютого московського наїздника, після чого він звернувся до д-р Ніни Строкатої-Караванської і попросив її до слова.

Ніна Строката-Караванська в своєму слові заявила, що їй відомо про існування ДЦ УНР тут, на чужині, що вона прихильно ставиться до його існування і що він є необхідним, тому його діяльність треба зміцнювати і поширювати. Вона рівнож додала, що ДЦ УНР, провадячи свою діяльність, мусить уділити більше уваги відповідній моральній і матеріяльній допомозі в'язнів, які сидять в тюрмах чи концтаборах в СССР за українську справу.

Як відомо, д-р Ніна Строката-Караванська є лікарем і науковцем. Написала ряд цінних наукових праць. Брала активну участь у захисті дисидентів, зокрема свого чоловіка Святослава Караванського, який карався в ув'язнені понад 30 років. За свої сміливі виступи в обороні політичних в'язнів сама згодом була заарештована й засуджена на чотири роки концтаборів, обвинувачена в „антирадянській агітації і пропаганді". Наприкінці 1979 року панство Караванські прибули на Захід.

Голова комітету сердечно подякував д-р Ніні Караванській за її цінні слова, що їх вона виголосила, навівши декілька прикладів з життя трагічних буднів українського політичного в'язня.

Після промов ансамбль бандуристів „Бурлаки" під керівництвом Сергія Ковальчука в кількості 18 осіб з великим успіхом відіграли пісні: „Гей, злітались орли", „У вишневому садку", „Полтавський рушник", „Зелений гай, пахуче поле", і як надаток — жартівливу пісню: „Кину кужіль на полицю...", а потім танцювальна оркестра „Коломийка" забавляла молодь і всіх тих, хто хотів, до пізнього вечора.

/К. С./